

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Høringsuttalelse fra Berlevåg kommune - høring av forslag om endringer i bestemmelser for fiske etter anadrome laksefisk i sjø i enkelte kommuner i Finnmark i 2021

Berlevåg kommune viser til Miljødirektoratets høringsforslag av 23.03.2021 om ikke å åpne for fiske etter anadrome fiskeslag med faststående redskap i sjø i enkelte kommuner i Finnmark i 2021. Vi har følgende kommentarer til høringsnotatet:

Høringen framstår ikke som en reell høring

Villaksforvaltningen har gjennom mange år foretatt omfattende innstramminger i sjølaksefisket uten at det har gitt dokumentert effekt for villaksbestandene. Uten et ordentlig kunnskapsgrunnlag for de stadig strammere reguleringene framstår forvaltningen som dogmatiske motstandere av å fiske laks i sjø.

Klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn offentliggjorde den 5. mars innstramminger i sjølaksefisket i 2021. Det vil da ikke lenger være tillatt å fiske villaks i kystområdene sør for Finnmark, og i Finnmark blir fiske med krokarn stanset.

7. april varslet statsråden at det ville bli stans i alt fiske i Tanavassdraget i 2021-sesongen etter enighet mellom Norge og Finland.

Med utgangspunkt i dette framstår høringen fra Miljødirektoratet som en skinnprosess. Villaksforvaltningen synes å ha bestemt seg for at sjølaksefisket i kommunene Tana, Berlevåg, Gamvik og ytre deler av Lebesby og Nordkapp skal stoppes.

Ut fra et mål om lik byrdefordeling mellom elv og sjø og fordeling mellom ulike grupper av fiskere er det i og for seg ikke urimelig at alle er med på å ta belastningen når laksebestanden i Tana er i en så kritisk situasjon som nå er tilfelle. Vår bekymring handler derfor ikke først og fremst om sesongen 2021 isolert sett, men hvorvidt en stans i sjølaksefisket for 2021 vil danne presedens for kommende sesonger. Det er særlig det siste vi vil advare mot. Sjølaksefiske er en viktig del av den sjøsamiske kulturen, og bidrar til fjordfiskernes næringsgrunnlag. Vi anser det som viktig at inntekter fra sjølaksefisket fortsatt skal være en del av inntektsgrunnlaget som kreves for å få kongekrabbekvote. Dersom det blir en langvarig stans i sjølaksefisket vil inntekter forsvinne fra bygder som har lite alternativ sysselsetting, og kunnskap som er opparbeidet gjennom mange generasjoner vil forsvinne.

Kunnskapsgrunnlaget – mer av det som ikke virker

I Klima- og miljødepartementets høringsnotat av 7. april om forslag til endringer i tre forskrifter om fisket i Tanavassdraget står det at:

«En svært lav overlevelse for laks i sjøfasen har forsterket den kritiske situasjonen. Dette har ført til svikt i oppgangen av smålaks/diddi i Tana i 2019 og 2020. Årlig overvåkning av utgang av laksesmolt og oppgang av voksen laks i sidevassdraget Utsjoki viser at overlevelsen i havet er redusert med rundt 75 %.»

Det sies imidlertid ikke et ord om hva den svake overlevelsen i sjø kan skyldes. Å stoppe fisket når det ikke er noe å fiske på er så sin sak. Å tro at det å stanse sjølaksefisket skal redde laksebestandene etter at myndighetene gjennom en rekke år har redusert sjølaksefisket til et minimum framstår imidlertid som helt urealistisk.

Man må dessverre kunne slå fast at villaksforvaltningen i Norge er mislykket. Forvaltningens ensidige fokus på å redusere sjølaksefisket har ikke gitt resultater.

Vi forventer at Miljødirektoratet begynner å ta på alvor lokalbefolkningens krav om mer kunnskap og bedre forvaltning av laksens predatorer, inkludert den fredede kobbebestanden i Tana- og Kongsfjordmunningen.

Vi foreslår at det settes ned en uavhengig havarikommisjon for å gjennomgå villaksforvaltningen. Videre mener vi det er på tide å sikre at også villaksen inngår i en økosystembasert forvaltning sammen med andre fiskeslag og arter i sjøen. Norsk fiskeriforvaltning er i verdensklasse, og den logiske konsekvensen av suksessen med torsk og fiaskoen knyttet til villaks er at villaksforvaltningen flyttes over til Nærings- og fiskeridepartementet og deres underliggende organ Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet.

Med hilsen

Berlevåg kommunestyre